

Тайинланган жазо енгиллиги туфайли бекор қилинган ҳукм судда ЖПК 414-моддаси талаби асосида кўрилмай иш терговга қайтарилгани сабабли суд қарорлари бекор бўлишига сабаб бўлди.

Жиноят ишлари бўйича Собир Раҳимов туман судининг 2006 йил 27 сентябрдаги ажримига асосан, С. ЖК 184-моддасининг 3-қисми, 189-моддасининг 3-қисми, 167-моддаси 3-қисмининг “а,в” бандлари, 179-моддаси, 168-моддаси 3-қисмининг “а,в” бандлари, 227-моддаси 2-қисмининг “а” банди, 228-моддасининг 1-қисми, 228-моддаси 2-қисмининг “а,б” бандлари, 228-моддасининг 3-қисми, 243-моддаси;

Н. ЖК 184-моддасининг 3-қисми, 189-моддасининг 3-қисми, 167-моддаси 3-қисмининг “а,в” бандлари, 179-моддаси, 168-моддаси 3-қисмининг “а,в” бандлари, 205-моддаси 2-қисмининг “б” банди, 209-моддаси 2-қисмининг “б” банди, 227-моддаси 2-қисмининг “а” банди, 228-моддасининг 1-қисми, 228-моддаси 2-қисмининг “а,б” бандлари, 228-моддасининг 3-қисми, 243-моддаси билан айбланганларга оид жиноят иши қўшимча тергов юритиш учун қайтарилган.

Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди апелляция инстанциясининг 2007 йил 9 февралдаги ажрими ҳамда шу суд Раёсатининг 2007 йил 9 мартдаги қарори билан суднинг ишни қўшимча тергов юритиш учун қайтариш ҳақидаги ажрими ўзгаришсиз қолдирилган.

Дастлабки тергов органи томонидан С. Н ва бошқалар 2001-2003 йиллар давомида “Ракси” масъулияти чекланган жамият ҳамда “Нум қурилиш” ва “Жавохир таъмир сервис” хусусий фирмаларида ишлаб келган даврда, олдиндан ўзаро жиноий тил бириктиришиб, уюшган гуруҳ бўлиб, мансаб ваколатларини суиистеъмол қилганлари ҳолда сохта тадбиркорлик ва фирибгарлик билан шуғулланишиб, фирма ҳисоботларини топшириш

вактида солиқ, йиғим ва бошқа тўловларни кам тўлаш мақсадида баланс ҳисоботларига ғаразгўйлик ниятида сохта маълумотлар киритишиб, фирмалар фаолият кўрсатган даврда солиққа оид пул айланмасини ҳамда фойда (даромад)ни яширишиб, солиқларни ва бошқа тўловларни тўлашдан қасддан бўйин товлашганликда ҳамда ўзганинг жуда кўп миқдордаги мулкларини ўзлаштириш йўли билан талон-торој қилганликда айбланганлар.

Суд ишни кўришда Олий суд Пленумининг 1997 йил 2 майдаги “Суд ҳукми тўғрисида”ги қарорининг 10-бандида кўрсатиб ўтилган, “... иш бўйича чиқарилган биринчи ҳукм тайинланган жазо енгиллиги сабабли бекор қилинган бўлса, суд ҳукмининг тавсиф қисмида судланувчининг айбини тасдиқловчи далилларни келтирмайди, фақатгина ЖПК 414-моддасига биноан жиноятни тавсифлашга ва жазо чораларига боғлиқ бўлган ўзининг хулосаларини асослантиради”, деган талабларга амал қилмаган. Бундан ташқари, ЖПК 414-моддаси ва 495-моддасида белгиланган талабларга эътибор қилмаган.

Иш ҳужжатларидан кўринишича, жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туман судининг 2006 йил 23 январдаги ҳукмига асосан:

С. ЖК 28,184-моддасининг 3-қисми, 189-моддасининг 3-қисми, 167-моддаси 3-қисмининг “а,в” бандлари билан айбли деб топилиб, ЖК 59,61-моддалари тартибида 3 йил муддатга муайян ҳуқуқдан маҳрум этилган ҳолда 5 йил 3 ой озодликдан маҳрум этилиб, 2002-2005 йиллардаги амнистия актлари татбиқ этилиб, жазодан озод қилинган.

Н. ЖК 184-моддасининг 3-қисми, 189-моддасининг 3-қисми, 167-моддаси 3-қисмининг “а,в” бандлари билан айбли деб топилиб, ЖК 59,61-моддалари тартибида 3 йил муддатга муайян ҳуқуқдан маҳрум этилган ҳолда 5 йил 6 ой озодликдан маҳрум қилиш жазосига шартли ҳукм қилинган.

Жиноят иши прокурор протестига асосан 2006 йил 11 июлда жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди кассация инстанциясида кўрилиб, суд ҳукми бекор қилинган ва иш янгидан судда кўриш учун юборилган.

Кассация инстанцияси судининг ажримда, биринчи инстанция суди томонидан содир этилган жиноятлар бўйича ишнинг ҳақиқий ҳолатлари тўғри аниқланиб, С ва Н.нинг ҳаракатлари тўғри квалификация қилинганлиги, бироқ жиноят оқибатида етказилган моддий зарарнинг 95 фоизи қопланмаганлиги инobatга олинмасдан, уларга номувофиқ жазо тайинланганлиги, Н.га нисбатан ЖК 72-моддасини қўллаш сабаблари асослантирилмаганлиги, С.га нисбатан 2002 йилдаги амнистия акти нотўғри татбиқ этилганлиги сингари ҳолатлар кўрсатилган бўлса-да, биринчи инстанция суди ишни янгидан судда кўришда юқорида қайд этилган Пленум қарори ҳамда қонун талабларига риоя қилмасдан ишни тўлиқ ҳажмда кўриб чиқиб, жиноят ишини қўшимча терговга қайтариш ҳақида нотўғри хулосага келган.

Бундан ташқари, кейинчалик ишни апелляция инстанцияси судида кўришда ҳам ЖПК 426, 506-моддалари талаблари бузилишига йўл қўйилган.

Жиноят ишидаги ҳужжатлардан кўринишича, жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди апелляция инстанцияси биринчи инстанция судининг ишни қўшимча терговга юбориш ҳақидаги ажримини ўзгаришсиз қолдириш тўғрисида 2007 йил 9 февраль куни ажрим қабул қилган бўлса-да, апелляция инстанцияси суд мажлиси баённомаси 2007 йил 13 февраль санаси билан тузилиб, раислик этувчи ва котиб томонидан имзоланган ва иш ҳужжатларига қўшиб қўйилган.

Ишни жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди раёсатида кўриб чиқишда юқорида қайд этилган камчиликларни бартараф этиш чоралари кўрилмаган.

Шу сабабли Олий суд жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатининг 2007 йил 3 июлдаги ажрими билан С. ва Н.га нисбатан чиқарилган суд қарорлари бекор қилиниб, жиноят иши янгидан судда кўриш учун жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар судига юборилди.

ЖСҲ-194-07 сонли ажрим